תלמודו בידו

דף ב עמוד ב — קידושין

א] מדוע המשנה בפרק שני נקטה בלשון "האיש מקדש" ולא "האיש קונה" ?

ב] מדוע המשנה כאן נקטה "האשה נקנית" ולא "האיש קונה" ?

ג] מדוע "דרך" פעמים בא בלשון נקבה, ופעמים בא בלשון זכר ?

ד] מדוע נקטה המשנה "האשה נקנית בשלש דרכים" ולא בשלשה דברים ?

א] אף שבמשנה הפותחת את המסכת, שונה התנא "נקנית" בלשון התורה. בפרק השני שונה בלשון "קידושין" שהוא לשון חכמים, שמשמעותו שהמקדש אוסר את האשה על שאר העולם, כשם שהקדש אסור לכל העולם.

ב] **1.** אגב הסיפא "וקונה את עצמה", ושם לא שייך לומר האיש מקנה, שכן במיתתו לא הוא שמקנה אותה לעצמה, אלא מן השמים מקנים אותה לעצמה.
2. אילו שנה האיש קונה, היה משמע שהוא יכול לקנותה אפילו בעל כרחה.

ג] **נקבה:** "והודעתם להם את הדרך ילכו בה", והיינו התורה, והיא לשון נקבה. "אשה נקנית בשלש דרכים" [שלש הוא לשון נקבה], כיון שהתנא עוסק באשה.
זכר: "בדרך אחד יצאו אליך" מדבר במלחמה, ודרכו של איש לעשות מלחמה. "בשבעה דרכים בודקים את הזב", לברר אם היתה הזיבה מחמת אונס וטהור. נקט שבעה לשון זכר, משום שרק את האיש בודקים אם ראה מחמת אונס. אבל אשה אין בודקים, מפני שהיא טמאה אפילו זב הדם מחמת אונס.

ד] **1.** משום שהוזכר קידושי ביאה, וביאה נקראת דרך, שנאמר "ודרך גבר בעלמה". ולשון דרך שייך גם לגבי קידושי כסף ושטר, משום שלצורך ביאה הם באים.
2. נקט קידושין בלשון "דרך", מפני שדרכו של איש לחזר על האשה.
3. נקט "דרך" בכל מקום שיש חילוק בדיניו, כגון קידושין, שאי אפשר לקדש בחופה.

הסיכומים "תלמודו בידו", הם באדיבות מכון "מעשה חושב".
שגיאות מי יבין, נא לשלוח כל הערה הן בהבנת הדברים והן בעריכתם לtalmudobiyado@gmail.com
נתרם לזכות **רייזל, פנחס, פערל בלומא, גאלדא, ובנימין עסטרייכער** שיחיו